

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ		МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
010000, Астана қаласы, «Министрліктер Үйі» тел.: (7172) 74-24-28, факс: (7172) 74-24-16		010000, город Астана, «Дом министерств» тел.: (7172) 74-24-28, факс: (7172) 74-24-16
№ _____		
№ _____		

2017 жылғы 19 сәуірдегі
№ ДЗ-108

**Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің депутаттары
К.Г. Абсатиrowке
А.Т. Перуашевқа
Е.С. Никитинскаяға
Е.Х. Барлыбаевқа
Б.С. Дүйсенбиновке
Д.М. Еспаеваға
М.А. Қазбековаға
И.В. Смирноваға**

Құрметті депутаттар!

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі Сіздердің «Технология» пәнін оқытуды қажетті жабдықтармен қамту және мектеп бітірушілеріне бірінші жұмысшы мамандығын беру мәселелері жөніндегі депутаттық сауалдарыңызды қарап, аталған мәселелер бойынша атқарылып жатқан жұмыстар туралы мәліметті жолдайды.

Қосымша: мемлекеттік және орыс тілдерінде 6 парақ.

**Министрдің
міндетін атқарушы**

Б. Асылова

Орынд.: Д. Меңдіғалиев
Тел.: 742465
Эл. пошта: d.mendigaliyev@edu.gov.kz

«Технология» пәні бойынша оқу процесі үшін қажетті шығын материалдарын алуды қаржыландыруға қатысты

Қазақстан Республикасының бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына (бұдан әрі - МЖБС) сәйкес жалпы мектептерде «Технология» пәні оқытылады.

«Технология» пәнін бастауыш мектепте оқытудағы негізгі мақсаттардың бірі алғашқы технологиялық білім, еңбек икемділігі мен дағдыларын, еңбекті жоспарлау және ұйымдастыруды меңгеру болып табылады.

Аталған курсты негізгі мектепте пән ретінде оқытудың мақсаты - заманауи өндірісте алған білім жүйесінің нәтижелігіне бағытталған оқушылардың техника және технология саласындағы функциялық сауаттылығын қалыптастыру, сондай-ақ технологиялық ойлауын дамыту, қазіргі болмысқа шығармашылық қатынасты қалыптастыру.

Аталған пәнді орта мектепте игеру аясында оқушылардың техника, технология және заманауи өндіріс негіздері бойынша, конструкциялық материалдарды өңдеу технологиялары бойынша, жалпы еңбектік және арнайы ептілік пен дағдыларының жобалық қызметтерін жүзеге асыру бойынша жүйеленген білімдері қалыптасады. Сондай-ақ, мамандықтар әлемі, еңбек нарығындағы оларға қажеттілік туралы түсініктері қалыптасады, өзінің өмірлік және кәсіби жоспарларын дербес және саналы айқындауға көмек береді.

Білім беру ұйымдарында «Технология» кабинеттерін жарақ тандыру мектепке дейінгі, орта білім беру ұйымдарын, сондай-ақ арнайы білім беру ұйымдарын жабдықтармен және жиһазбен жарақ тандыру нормаларына сәйкес жүзеге асырылады және жергілікті атқарушы орган есебінен алынады («Мектепке дейінгі, орта білім беру ұйымдарын, сондай-ақ арнайы білім беру ұйымдарын жабдықтармен және жиһазбен жарақ тандыру нормаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 22 қаңтардағы № 70 бұйрығы).

Анықтама: Республика бойынша оқу шеберханалар саны - 4 901, металл өңдеу шеберханалары - 2 142, ағаш өңдеу бойынша - 3 636, қызмет көрсететін еңбек түрлері - 2524.

Бұдан бөлек, қолданыстағы заңнамаға сәйкес білім беру ұйымдарына белгілі қажеттілікке бөлінген қаражатты өздігінше бөлуге жол берілмейді.

Кәсіпорындар мен ұйымдар жанындағы оқу-өндірістік комбинаттар арқылы оқу орындарына түспеген 9-11 сыныптар бітірушілеріне бірінші жұмысшы біліктілігін беру мүмкіндігін қарастыруға қатысты

Қазіргі кезде білім алушылар арасында кәсіптік бағдарлау жұмысын жүргізу, оларға кәсіптік өзін-өзі анықтауына көмектесу кәсіптік оқыту үшін еліміздің 7 өңірінде 25 оқу-өндірістік комбинаттары (бұдан әрі – ОӨК) жұмыс істейді, ең көп ОӨК Алматы облысында орналасқан.

Анықтама: Алматы облысы – 13, Ақмола облысы – 5, Оңтүстік Қазақстан облысы – 2, Қарағанды облысы – 2, Шығыс Қазақстан облысы – 1, Атырау облысы – 1, Қостанай облысы – 1.

ОӨК жұмысшы мамандықтарны оқытады және білім алушылар біліктілік емтихандарын тапсырғаннан кейін түрлі күрделі емес бұқаралық мамандықтар бойынша куәлік алады.

Мәселен, Шығыс Қазақстан облысының Білім басқармасының мәліметі бойынша Өскемен қаласында орналасқан оқу-өндірістік комбинат қаладағы 9-11 сынып оқушыларына келесі бағыттар бойынша білім береді: «Тамақтану мәдениеті. Ас дайындау технологиясы», «Шаштараз өнері және декоративті косметика», «Тігін бұйымдарын үлгілеу және дизайн», «Қазіргі заманғы іс-жүргізу және аударма ісі», «Мектепке дейінгі тәрбие курсы», «Компьютерлік графика және фотодизайн», «Сатушы-кеңесші» және т.б.

Алматы облысының білім басқармасының мәліметі бойынша облыста мектептер жанында 13 оқу-өндірістік комбинаттар жұмыс істейді.

Ағымдағы оқу жылы оқу-өндірістік комбинаттарында 8616 оқушы келесі мамандықтар бойынша білім алып жатыр: ауылшаруашылығы өндірісінің шебері, тігінші, ағаш ұстасы, іс жүргізуші, шаштараз, аспазшы, сатушы, дизайнер, офис менеджері, бухгалтерлік есеп және т.б. Мектеп

түлектері аттестатпен бірге өздері оқыған мамандықтар бойынша кәсіптік білім алып шығады.

Сонымен бірге, 2017 жылдан «Баршаға арналған тегін кәсіптік-техникалық білім беру» жобасы (бұдан әрі - Жоба) енгізіледі.

Жоба екі бағыт бойынша іске асырылатын болады:

Біріншіден, Жоба шеңберінде кадрларды даярлау жергілікті бюджет есебінен жұмысшы біліктіліктері бойынша жүзеге асырылатын болады. Кадрларды даярлау бойынша басым бағыттар айқындалды. Бұлар – өңірлер экономикаларының салаларына қажет сервис және қызмет көрсету, техникалық, технологиялық, ауыл шаруашылығы және басқа да мамандықтар.

Жұмысшы кадрларды даярлауды ұлғайту мақсатында бірінші деңгейде үш жұмысшы біліктілігіне дейін, екінші деңгейде – орта буын маманды қарастыратын интеграцияланған модульдік бағдарламалар енгізілетін болады. Мысалы, электрик-механик мамандығын алу үшін жас азамат электрослесарь және электромонтер біліктілігін меңгере алады.

ТжКБ тегін біліктілігін 2021 жылға дейін 673 мың азамат алады, оның ішінде 459 мың адам (*жергілікті бюджет есебінен – 353 мың азамат, 106 мың азамат республикалық бюджет есебінен*), қысқа мерзімді курстармен – 214 мың адам оқытылады.

Екіншіден, тегін техникалық және кәсіптік білімді Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған бағдарламасы (*бұдан әрі - Бағдарлама*) (*ҚР Үкіметінің 2016 жылғы 29 желтоқсандағы № 919 қаулысы*) шеңберінде алуға болады.

Аталған Бағдарламаға басым тәртіппен 29 жасқа дейінгі жастар, бірнеше жыл ЖОО-ға түсуге мүмкіндігі болмаған, біліктіліксіз жұмыс істеп жүрген мектеп бітірушілері, сондай-ақ жұмыссыз азаматтар мен өзін-өзі қамтушылар қатыса алады.

Бұдан бөлек, Бағдарламада қысқамерзімді курстар қарастырылған. ТжКБ кадрларын даярлауды жүзеге асыру үшін 361 колледждің тізбесі анықталды. Өңірлік кәсіпкерлер палаталарымен келісілген оқу бағдарламалары бекітілді.

Жалпы, Бағдарлама шеңберінде 5 жыл ішінде 320 мыңнан астам адам қамтылатын болады, оның ішінде жұмысшы біліктіліктерімен 106 мың адам (*жыл сайын 21, 3 мың адамнан*), қысқа мерзімді курстар арқылы кәсіптік оқытумен 214 мың адам (*2017 жылы – 26 мың адам, 2018 жылы – 36 мың адам, 2019 жылы – 46 мың адам, 2020 жылы – 50 мың адам, 2021 жылы – 56 мың адам*).

Оқуды бітірген тұлғаларды жұмыспен қамтуға жұмыспен қамту органдары, өңірлік кәсіпкерлер палатасы қолдау көрсететін болады.

приложение

**Относительнофинансирования приобретения
необходимыхрасходных материалов для учебного процесса по предмету
«Технология»**

В соответствии с Государственным общеобязательным стандартом начального, основного среднего и общего среднего образования (далее - ГОСО) в общеобразовательной школе изучается предмет «Технология».

Одной из основных целей изучения предмета «Технология» в начальной школе является овладение начальными технологическими знаниями, трудовыми умениями и навыками, способами планирования и организации труда.

Целью изучения курса в основной школе как учебного предмета является обеспечение функциональной грамотности школьников в области техники и технологии, направленное на результативность системы полученных знаний в современном производстве, а также развитию технологического мышления, творческого отношения к действительности.

В рамках изучения данного предмета в средней школе формируются у учащихся систематизированные знания по основам техники, технологии и

современного производства, общетрудовые и специальные умения и навыки по технологии обработки конструкционных материалов, по осуществлению проектной деятельности. Формируются также представления о мире профессий, их востребованности на рынке труда, оказывается содействие в самостоятельном и осознанном определении своих жизненных и профессиональных планов.

Оснащение кабинетов «Технология» в организациях образования осуществляется в соответствии с утвержденными нормами оснащения оборудованием и мебелью организаций дошкольного, среднего образования и приобретаются за счет средств местного бюджета (приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 22 января 2016 года № 70 «Об утверждении норм оснащения оборудованием и мебелью организаций дошкольного, среднего образования, а также специальных организаций образования»).

Справочно: Количество учебных мастерских по республике – 4 901, мастерских по обработке металла – 2 142, по обработке древесины – 3 636, обслуживающих видов труда – 2524.

Кроме того, по действующему законодательству самостоятельное перераспределение финансовых средств организацией образования, выделенных на определенные нужды, не допускается.

Относительно приобретения первой рабочей профессии выпускниками 9-11 классов, лицами, не поступившими в учебные заведения, через учебно-производственные комбинаты предприятий и организаций

В настоящее время для проведения среди обучающихся профориентационной работы, оказания им помощи в профессиональном самоопределении и профессионального обучения в 7 регионах страны действует 25 учебно-производственных комбинатов (далее – УПК), наибольшее число УПК функционирует в Алматинской области.

Справочно: Алматинская область – 13, Акмолинская область – 5, Южно-Казахстанская область – 2, Карагандинская область – 2, ВКО – 1, Атырауская область – 1, Костанайская область – 1.

В УПК обучают рабочих профессиям и после сдачи квалификационных экзаменов обучающиеся получают свидетельство по различным несложным массовым специальностям.

Так, по данным Управления образования Восточно-Казахстанской области в городе Усть-каменогорске действует учебно-производственный комбинат, который обучает городских школьников 9-11 классов по следующим направлениям: «Культура питания. Технология приготовления пищи», «Парикмахерское искусство и декоративная косметика», «Моделирование швейных изделий и дизайн», «Современное делопроизводство и перевооческое дело», «Курсы дошкольного воспитания», «Компьютерная графика и фотодизайн», «Продавец-консультант» и др.

По данным Управления образования Алматинской области в регионе функционируют 13 учебно-производственных комбинатов при школах.

В текущем учебном году в УПК обучаются 8616 учащихся по специальностям: мастер сельскохозяйственного производства, швея, плотник, делопроизводитель, парикмахер, повар, продавец, дизайнер, офис менеджер, бухгалтерский учет и др. Выпускники школы вместе с аттестатом получают профессиональное образование по обученным специальностям.

Также, с 2017 года внедряется проект «Бесплатное профессионально-техническое образование для всех».

Проект будет реализовываться по двум направлениям:

Во-первых, подготовка кадров в рамках Проекта будет осуществляться по рабочим квалификациям за счет местных бюджетов. Определены приоритетные направления подготовки кадров. Это – специальности сервиса и обслуживания, технические, технологические, сельскохозяйственные специальности и другие специальности, востребованные в отраслях экономики регионов.

В целях увеличения подготовки рабочих кадров будут внедрены интегрированные модульные программы, предусматривающие предоставление на первом уровне до трех рабочих квалификаций, на втором – специалиста среднего звена. К примеру, чтобы получить специальность электрика-механика, молодой человек может освоить квалификации электрослесаря и электромонтера.

Бесплатную квалификацию с ТиПО получают до 2021 года 673 тыс. чел., в том числе обучением – 459 тыс. чел. (*из местного бюджета – 353 тыс. граждан, 106 тысяч граждан за счет республиканского бюджета*), краткосрочными курсами – 214 тыс. чел.

Во-вторых, бесплатное ТиПО можно получить в рамках Программы развития продуктивной занятости и массового предпринимательства на 2017-2021 гг. (*далее – Программа*) (ПП РК от 29 декабря 2016 года № 919).

В данной Программе в приоритетном порядке могут участвовать молодежь до 29 лет, выпускники школ, которые в течение нескольких лет не имели возможности поступить в вузы, работают без квалификации, а также безработные и самозанятые граждане.

Кроме того, в Программе предусмотрены краткосрочные курсы. Для осуществления подготовки кадров с ТиПО определен перечень 361 колледжа. Утверждены учебные программы, согласованные с региональными палатами предпринимателей.

В целом в рамках Программы в течение 5 лет будут охвачено более 320 тыс. человек, в том числе рабочими квалификациями – 106 тыс. человек (*ежегодно по 21,3 тыс. человек*), профессиональным обучением через краткосрочные курсы 214 тыс. человек (*в 2017 году – 26 тыс. чел., в 2018 году – 36 тыс. чел., в 2019 году – 46 тыс. чел., в 2020 году – 50 тыс. чел., в 2021 году – 56 тыс. человек*).

Содействие в трудоустройстве лиц, завершивших обучение, оказывают органы занятости, региональные палаты предпринимателей.

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

Исәнапар 2017 ж. № 163-ісс

Астана қ.

г. Астана

Исәнапар туралы

«Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметі туралы»
2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасы Заңының 57-бабына,
38-бабының 1-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қытай Халық Республикасының Білім министрі Юань Гуйжэнмен кездесу үшін және «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі мен Қытай Халық Республикасы Білім министрлігінің арасындағы білім беру саласындағы ынтымақтастық туралы 2003 жылғы 3 маусымдағы Келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамасы» ведомствоаралық шартқа қол қою салтанатты іс шарасына, сонымен бірге «Бір белдеу – бір жол» Форумына қатысу үшін 2017 жылғы 12-14 мамырда Қытай Халық Республикасының Пекин қаласына іссапарға барамын.

2. 2017 жылғы 12-14 мамырда министрдің уақытша міндетін атқару Қазақстан Республикасының Білім және ғылым вице-министрі Б.А. Асыловаға жүктеймін

3. Қаржы департаменті (А. Өтешова) іссапар шығыстары мен көлік шығыстары Алматы – Пекин – Алматы бағыты бойынша 005 «Шетелдік іссапарлар» бағдарламасы аясында төленетінін ескерсін.

4. Осы бұйрық қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Негіздеме: Бірінші басшының кеңесшісі Б.Ж. Маликовтің қызметтік жазбасы.

Министр

Е. Сағадиев